

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ.
ФИЛОСОФИЯ ЖӘНЕ САЯСАТТАНУ ФАКУЛЬТЕТІ
ЖАЛПЫ ЖӘНЕ ҚОЛДАНБАЛЫ ПСИХОЛОГИЯ КАФЕДРАСЫ

**ПӘН БОЙЫНША
ҚОРЫТЫНДЫ
ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ**

ОР 1201– ӘЛЕУМЕТТІК ПСИХОЛОГИЯҒА КІРІСПЕ

«6B03107 - Психология» (1 курс) білім беру бағдарламасы бойынша

Күзгі семестр 2024-2025 оқу жылы

6 кредит

Оқытушы: доцент Калымбетова Э.К.

БАҒДАРЛАМА
«Әлеуметтік психологияға кіріспе»
пәні бойынша қорытынды емтихан

ЕМТИХАНҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК НҮСҚАУЛАР

Пән бойынша қорытынды емтихан түрі – жазбаша (offline). Емтихан сұрақтары пән бойынша оқытылған дәріс, семинар және СӨЖ тапсырмаларының барысында құрастырылады. Емтиханға дайындық барысында курстың негізгі теориялық мазмұнын, терминология мен әдістерді де қайталау қажет.

Емтихан өткізу ерекшеліктері: емтихан барысында студент емтихан сұрақтарына белгіленген кестеге сәйкес, жазбаша жауып береді. Жоғары ажыратымдылықтағы бейнекамералары бар және дыбыс жазылатын аудиториялар мен дәріс залдарында offline режимінде өтеді, сондай-ақ емтихан жұмыстарын шифрлау және дешифрлау арқылы жүргізіледі.

Емтиханды өткізу формасы

Өткізілу форматы: оффлайн форматта жазбаша түрде өтеді.

Өткізілу күні мен уақыты: күзгі емтихан сессиясының кестесіне сәйкес.

Тапсырманы орындау уақыты: тапсырма орындауға талапқа сай уақыт беріледі.

Қойылатын минималды техникалық талаптар: Уақытында келу, тиісті аудиторияға.

Емтиханның ұзақтығы 3 сағатты құрайды.

Жазбаша емтихан тапсыру процесі емтихан билетін автоматты түрде құруды қамтиды. Білім алушыға мәтінді берілген сұрақтар бойынша жазбаша жауап қалыптастыру қажет.

Оқытушы Univer АЖ (univer.kaznu.kz) сұраулығына пән бойынша әзірленген емтихан сұрақтарын жүктейді.

Әр билет үш блокқа бөлінген сұрақтардан тұрады.

Бірінші блокқа оқыту объектісін білу мен түсінуді бағалайтын когнитивті (білімділік) құзыреттілік сұрақтары енеді. Бұл студенттердің оқыту аймағындағы алдыңғы қатарлы білімді түсіну мен білімін көрсету қабілетін қамтиды.

Екінші блокқа ақпаратты қолдану және талдау іскерлігін бағалайтын функционалдық құзыреттілікті анықтайтын сұрақтар кіреді. Бұл студенттердің зерттеу аймағындағы дәлелдерді қалыптастыру мен негіздеу және мәселелерді шешу арқылы өз білімін қолдана білуі және түсінуін қарастырады.

Үшінші блокқа ақпаратты синтездеу және бағалау іскерлігін анықтайтын жүйелік құзыреттілік мәселелері кіреді. Мұнда студенттердің пікірлерді дәлелдеу, эссе жазу, шығарма жазу қабілеттері бағаланады.

Оқыту нәтижелері:

Пәнді оқу нәтижесінде студент:

- жалпы психологияның қазіргі ғылымдар жүйесіндегі рөлі мен маңызын, оның теориялық және әдістемелік негіздерін түсіну
- жеке тұлғаның психикалық процестерін, қасиеттерін және күйлерін жіктеу
- жеке тұлғаның табысты дамуы үшін психикалық процестер, қасиеттер мен күйлер туралы білімі мен түсінігін қолдану
- шешім қабылдау үшін психикалық процестер, күйлер мен қасиеттер туралы алған білімдерін пайдалана отырып, кәсіби және өмірлік жағдаяттарды талдау
- зерттеу (реферат) есептерде, эсселерде психикалық процестерді, қасиеттерді және күйлерді зерттеуде алынған қорытындыларды бағалау және қорытындылау

Емтиханға дайындалу үшін емтихан тақырыптарының тізімі

Силлабуста көрсетілген тақырыптар емтиханға ұсынылады:

1. Әлеуметтік психологияның пәні, оның адам және қоғам туралы ғылымдар жүйесіндегі алатын орны. Әлеуметтік психологияның пәні туралы әр түрлі көзқарастар.
2. Зерттеу әдіснамасы туралы түсінік. Әлеуметтік-психологиялық зерттеудің әдістері мен бағдарламасы.
3. Тұлға әлеуметтік-психологиялық зерттеу объектісі ретінде. Тұлға және қоғам. Тұлғаның әлеуметтенуі: түсінігі, институттары, механизмдері, кезеңдері. «Мен - концепциясы» түсінігі.
4. Тұлғаның әлеуметтік мінез-құлқын реттеудің психологиялық механизмдері. Әлеуметтік бағдар (аттитюд) түсінігі, құрылымы және қызметтері. Лапьер феномені.
5. Қарым-қатынас әлеуметтік-психологиялық құбылыс ретінде. Қарым-қатынастың әлеуметтік-психологиялық сипаттамалары.
6. Қарым-қатынастың коммуникативті жағы: вербалды коммуникация.
7. Вербалды емес коммуникация. Вербалды емес мінез-құлықтың негізгі түрлерінің түсінігі мен сипаттамалары.
8. Қарым-қатынастың перцептивті және интерактивті жағы. Қарым-қатынас процесінде тұлғааралық қабылдау мен түсінудің рөлі. Тұлғааралық өзара әрекет әлеуметтік-психологиялық зерттеудің пәні ретінде.
9. Тұлғааралық конфликт және оны шешу жолдары.
10. Әлеуметтік психологиядағы шағын топтарды зерттеудің әдіснамалық мәселелері. Тұлға мен топ: өзара қатынас және әсер ету проблемасы. Топтағы норманы қалыптастыру мәселесі. Топтық әсер ету жолдары мен механизмдері. «Конформизм» феномені.
11. Шағын топтың пайда болуы және дамуы. Әлеуметтік-психологиялық құбылыс ретінде шағын топтың пайда болуы мен көбеюінің объективті және субъективті детерминанттары. Әлеуметтік сәйкестендіру ұғымы.
12. Шағын топта қалыптасатын өмірлэк іс әрекеттің әлеуметтік-психологиялық аспектілері. Топ бірлескен іс әрекет субъектісі ретінде (Г.М. Андреева, А.В. Петровский және т.б.).
13. Үлкен әлеуметтік топтардың психологиялық сипаттамасы. Әлеуметтік психологиядағы үлкен әлеуметтік топтарды зерттеудің проблемалары, теориялық және әдіснамалық принциптері..
14. Әлеуметтік психологиядағы қолданбалы және теориялық білімнің арақатынасы. Қолданбалы әлеуметтік психология кәсіби әрекет саласы ретінде.
15. Практикалық әлеуметтік психология: психодиагностика, психотерапия, психокоррекция, ӘПТ.

Ұсынылған әдебиеттер:

Әдебиеттер:

1. Андреева Г.М. Социальная психология. - М.: МГУ, 2012.
2. Аронсон Э., Уилсон Т., Эйкерт Р. Социальная психология. Психологические законы поведения человека в социуме. - СПб., 2013.
3. Белинская Е.П., Тихомандрицкая О.А. Социальная психология личности: Учебное пособие для вузов. - М., 2012.
4. Майерс Д. Социальная психология. - СПб, 2011.
5. Ахтаева Н.С., Әбдіғапарова А.І, Бакбаева З.Н. Әлеуметтік психология: Жоғары оқу орындары студенттері арналған оқу құралы. –Алматы: Қазақ университеті, 2015.-343 б.
6. Қалымбетова Ә.К. Әлеуметтік психология. Алматы. Қазақ университеті. 2012.
7. Crawford, L. A., & Novak, K.B. (2014). Individual and Society: Sociological Psychology. New York: Routledge.

Қосымша:

1. Белинская Е.П., Тихомандрицкая О.А. Социальная психология личности: Учебное пособие для вузов. - М., 2001.- 300 с.
2. Куницына В.Н., Казаринова Н.В., Погольша В.М. Межличностное общение. Учебник для вузов. – СПб., 2002. – 544 с.
3. Елеусизова Сәуле. Қарым-қатынас психологиясы.- Алматы:- «Рауан», 2010 – 64 б

БАҚ СТАНДАРТТЫ ЕМТИХАН: ЖАЗБАША

Критерий/ балл			ДЕСКРИПТОРЛАР		
«Өте жақсы»		Жақсы	Қанағаттанарлық		Қанағаттанарлықсыз
90-100 балл	70-89	50-69	25-49	25-49	
Курстың теориясы мен тұжырымдамасын білу және түсіну	"Өте жақсы" баға барлық үш сұрақтың толық ашылуын (алынған білім шегінде), әр тұжырым мен қорытындының егжей-тегжейлі дәлелдерін қамтитын, логикалық және дәйекті түрде құрылған, аудиториялық сабақтарда өткен тақырыптарының мысалдарымен расталған жауап үшін қойылады.	"Жақсы" баға барлық жауап толық, бірақ кейбір мәселелерді толық емес қамтиды, негізгі ережелердің қысқартылған дәлелдерін қамтитын жауап үшін қойылады, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінде қате жіберіледі. Жауапта стилистикалық қателіктер, терминдердің дұрыс қолданылмауы мүмкін.	"Қанағаттанарлық" баға билетте ұсынылған сұрақтардың толық емес жариялануын қамтитын жауап үшін қойылады, негізгі ережелерді үстіртін дәлелдейді, баяндамада композициялық диспропорцияларға, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінің бұзылуына жол береді, теориялық ережелерді аудиториялық сабақтардың әзірленген конспектілерінің мысалдарымен суреттемейді.	Қойылған сұрақтарды дұрыс жарияламау, қате дәлелдеу, дұрыс емес қорытынды жасау.	Негізгі ұғымдарды, теорияларды білмеу ...; Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
Таңдалған әдістеме мен технологияны нақты практикалық тапсырмаларға қолдану	Оқу тапсырмасын толық орындау, қойылған сұраққа толық, дәлелді жауап, курстың практикалық мәселелерін шешу;	Оқу тапсырмасын ішінара орындау, курстың практикалық міндеттерін толық шешпей қойылған сұраққа толық емес, дәлелді жауап беру; курс бойынша ғылыми тіл нормаларын сауатсыз пайдалану;	Материал фрагменттелген, логикалық дәйектілікті бұза отырып, нақты және семантикалық дәлсіздіктерге жол беріледі, курстың теориялық білімі Үстіртін қолданылады.	Тапсырманы шешудің ұтымсыз әдісі немесе жеткілікті ойластырылмаған жауап жоспары; тапсырмаларды шеше алмау, тапсырмаларды жалпы түрде орындау; нормадан асатын қателіктер мен кемшіліктерді қабылдау.	Тапсырмаларды шешу үшін білімді, алгоритмдерді қолдана алмау; қорытынды және жалпылау жасай алмау. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
Таңдалған әдістеменің ұсынылған практикалық тапсырмаға қолданылуын бағалау және талдау, алынған нәтиженің негіздемесі	Оқу тапсырмасын толық орындау, қойылған сұраққа толық, дәлелді жауап, курстың практикалық мәселелерін шешу; Ғылыми ережелер, қолданылған әдістеме мен технологияның дәйекті, қисынды және дұрыс негіздемесі, сауаттылық, ғылыми тілдің нормаларын сақтау,	Тұжырымдамалық материалды пайдалануда 3-4 дәлсіздікке, жалпылау мен тұжырымдардағы кішігірім қателіктерге жол беріледі, бұл тапсырманың жалпы деңгейіне әсер етпейді.	Негізделген ғылыми ережелердің қолданылуы туралы тұжырымдар нақты емес және нәтижесіз, стилистикалық және грамматикалық қателіктер, сондай-ақ практикалық шешімнің нәтижелерін өңдеуде дәлсіздіктер болуы	Тапсырма өрескел қателіктермен орындалды, сұрақтарға жауаптар толық емес, тұжырымдамалық материалдар мен дәлелдер нашар пайдаланылды.	Тапсырма орындалмады, қойылған сұрақтарға жауаптар жоқ, талдау материалдары мен құралдары пайдаланылмады. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.

	тұжырымдарға әсер етпейтін материалды ұсынуда 1-2 дәлсіздікке жол беріледі (+графикалық деректер арқылы негіздеу нәтижелерін визуализациялау).				
--	--	--	--	--	--

Қорытынды бағалауды есептеу формуласы:

Қорытынды баға (ҚБ) = $(Б1+Б2+Б3) / 3$, мұнда Б – критерий бойынша балл, К – критерийлердің жалпы саны